

Asia: VN/21436/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain, vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta (saattohoito ja eräät muut muutokset)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Suomen Palliatiivisen Lääketieteen yhdistys ry. pitää lausuttavana olevaa lakiehdotusta palliatiivisesta hoidosta ja saattohoidosta tärkeänä, kannatettavana sekä hoitosuositukseen perustuvana. Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon määritelmien ja järjestämisvastuun kirjaaminen lakiin selkiyttää hoidon asemaa ja sen järjestämistä terveydenhuollossa. Vaikka järjestämisvelvoite ei ole hyvinvointialueille uusi, on mielestämme hyvä, että lakitekstissä järjestämisvelvoite on nimenomaan hyvinvointialueilla hoidon yhdenvertaisuuden ja selkeyden vuoksi. Selkeä järjestämisvelvoite mahdollistaa resurssien tarkoituksenmukaisen käytön ja laadun seurannan sekä valvontaviranomaisen puuttumisen mahdollisiin puutteisiin.

Pienenä muutoksena tekstiin toivomme lakitekstin sanan ”toimintakyky” korjattavan muotoon ”elämänlaatu”, joka vastaa WHO:n, THL:n ja Käypähoito-suosituksessa käytettyä sanamuotoa palliatiivisen hoidon määritelmästä.

Lakitekstissä mainitaan, että palliatiivista hoitoa tulee tarjota sekä erikoissairaanhoidossa että perusterveydenhuollossa. Mielestämme lakitekstissä olisi hyvä täsmentää, että potilaan tarpeiden mukaista palliatiivista hoitoa tulee tarjota sekä perustasolla, erityistasolla että vaativalla erityistasolla. Palliatiivisen hoidon porrastus vaativuuden ja osaamisen mukaan ei seuraa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon rajoja. Tämän asian tarkennustarve liittyy osin siihen, ettei palliatiivinen lääketiede ole vielä Suomessa lääketieteen erikoisala.

Toivomme laissa huomioitavan myös palliatiivisen hoidon tarjoamista sairauskohtaisen hoidon rinnalla (nk. varhainen rinnakkainen palliatiivinen hoito), joka jo nykyisellään on yksi hyvinvointialueilla järjestettävän palliatiivisen hoidon muoto. Varhaisen palliatiivisen hoidon

hyödyistä on tieteellisestä näyttöä ja se tukee potilaan oirehoitoa ja elämänlaatua sairauskohtaisen hoidon aikana sekä helpottaa siirtymistä sairauskohtaisesta hoidosta palliatiiviseen hoitoon hoitolinjan muuttuessa.

Kommentit hoitopaikan valintaa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Ei kommentoitavaa.

Kommentit erikoissairaanhoidon hoitotakuun seurantaan koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Ei kommentoitavaa.

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

Lakimuutos ei näkemyksemme mukaan lisää kustannuksia, sillä uusia velvoitteita ei ole hyvinvointialueille tulossa. Sen sijaan hyvin järjestetty palliatiivinen hoito vähentää akuuttihoidon ja erikoissairaanhoidon käyttöä elämän lopulla potilaan ja perheen saadessa samalla parempaa hoitoa palliatiivisen hoidon piirissä.

Mahdolliset muut kommentit

Suomen Palliatiivisen Lääketieteen yhdistys ry. kannattaa esityksen perusteluissa esiintuotua palliatiivisen lääketieteen erikoisalan arviointia sosiaali- ja terveysministeriössä, koska katsomme, että palliatiivisen lääketieteen erikoisala tukisi palliatiivisen hoidon järjestämistä hyvinvointialueilla sekä mahdollistaisi palliatiivisen hoidon osaamisen karttumisen ja jatkuvan kehityksen maassamme.

Lehto Juho
Suomen palliatiivisen lääketieteen yhdistys

Bengts Heidi
Suomen palliatiivisen lääketieteen yhdistys